

JUDr. Daniel Patěk, Ph.D.
Katedra obchodního práva
PF UK

Posudek k diplomové práci pana Ondřeje Leitmančíka
na téma „Smlouva o obchodním zastoupení“

Rozsah práce: 50 stran

Datum odevzdání práce: 20. 8. 2015

1. Aktuálnost (novost) tématu:

Tento smluvní typ sice nevyvolává v doktríně zásadní polemiky. Přesto se jedná o významný institut obchodní praxe (mnohdy nedoceněný z důvodu nesprávné kvalifikace uzavřených smluv) obsahující mnohé otázky dosud judikatorně nevyjasněné. Proto považuji téma za aktuální, což je dáno i účinností jeho nové právní úpravy.

2. Náročnost tématu (teoretické znalosti, vstupní údaje a jejich zpracování, použité metody).

Náročnost tématu je standardní z důvodu ucelenosti právní úpravy významně formované evropskou směrnicí a z důvodu nízkého počtu děl zaměřených výlučně na obchodní zastoupení.

3. Kritéria hodnocení práce:

A. Splnění cíle práce

Hlavním cílem práce (str. 1) je porovnání nové úpravy s úpravou dle obchodního zákoníku. S ohledem na výraznou kontinuitu se nejedná o příliš ambiciózní cíl, ačkoliv nutno uznat, že se práce velmi intenzivně zabývá právě komparací obou úprav.

Dále má práce obsahovat „pojednání a zamyšlení“ nad fenoménem Švarcsystému. Tento cíl spíše naplněn nebyl. Autor jen stručně popisuje jeho podstatu. Nezabývá se ekonomickým základem problému, ani jednotlivými reakcemi státu na něj. Daná kapitola proto zůstala jen drobným exkurzem bez výrazné přidané hodnoty. Obdobné bohužel platí i pro pojednání o speciální úpravě v oblasti pojišťovnictví.

B. Samostatnost při zpracování tématu

V práci autor na několika místech sám identifikuje a rozebírá určité sporné otázky. Příliš často je práce spíše deskriptivní, text zákona je přepisován bez snahy o další rozbor, například:

- Na str. 3 zmíněny výluky z úpravy obchodního zastoupení (§ 2520 OZ), aniž by se autor dále zabýval tím, proč jsou dané vztahy z režimu OZ vyloučeny, resp. jak jsou regulovány odchylně.
- Na str. 25 a 26 řešení předestřeného problému předčasně ukončeno konstatováním, že jde o problém spíše akademického rázu (to ale neznamená, že by v závěrečné práci obhajované na akademické půdě neměl být řešen) a že v praxi nepůsobil problémy.
- Skutečnosti zakládající vznik práva na zvláštní odměnu mohly být předmětem bližší rozboru, avšak text se omezil na přepis zákonné úpravy (str. 27).

C. Logická stavba práce

Vhodně byly zvoleny rozebírané instituty. Jisté výhrady však mám ke zvolené systematicce. V rámci kapitoly o základním vymezení smlouvy jsou v podstatě bez nějaké logické návaznosti probírány jednotlivé aspekty. Konkurenční doložka je rozebírána v souvislosti s výpovědí obchodního zastoupení, ačkoliv má své místo i v případě ukončení vztahu z jiného důvodu.

D. Práce s literaturou (využití cizojazyčné literatury) včetně citací

Diplomant k vypracování textu použil nízký počet pramenů výlučně v českém jazyce. Použité knižní zdroje jsou dosti staré (nejmladší z roku 2010). Zcela proto absentují komentáře či učebnice vydané po účinnosti nové úpravy, to snižuje odbornou hodnotu prováděné komparace staré a nové úpravy, na kterou se diplomant přednostně zaměřil.

E. Hloubka provedené analýzy (ve vztahu k tématu)

Navzdory několika rozborům je práce spíše popisná. Zcela absentuje srovnání se zahraniční úpravou.

Projevem nepřiliš hlubokého uchopení tématu jsou i některé vady stylistické a jazykové, které neuvádím pod částí G tohoto posudku, neboť podle mého názoru reflektují nedostatky v kvalitě (odbornosti) práce - například:

- Kostrbatý a laicky vyznívající název kapitoly „Další informace vztahující se ke smlouvě o obchodním zastoupení“.
- „... je možné se pokusit některá ustanovení obměkčit.... (str. 48).

F. Úprava práce (text, grafy, tabulky)

Úprava práce je standardní. Žádné grafy ani tabulky práce neobsahuje.

G. Jazyková a stylistická úroveň

Formální úroveň práce je na dosti nízké úrovni. Text trpí mnohými překlipy. Při psaní poznámek pod čarou není respektován jejich charakter věty, tj. nutnost ukončení tečkou. Časté chyby se objevují i při (ne)užívání diakritiky. Kapitoly nejsou číslovány.

Celkově se zdá, že text trpí nedostatečnou závěrečnou kontrolou, a tedy je do značné míry textem nedokončeným, což bohužel též vybízí k vrácení práce.

4. Případné další vyjádření k práci:

Kladem práce je zřejmé porozumění diplomanta pro hospodářský základ vztahu obchodního zástupce a zastoupeného.

Mezi zápory pak řadím:

- absenci srovnání s jinou zahraniční úpravou
- jen omezené využití české judikatury
- naprosté opomenutí evropské judikatury.

5. Připomínky a otázky k zodpovězení při obhajobě:

- Jaké budou právní důsledky uzavření smlouvy o obchodním zastoupení, která bude zastřeným právním jednáním (příklad Švarcystému) – viz str. 5?
- Dlouhodobost odlišuje obchodní zastoupení nejen od zprostředkování, ale i od dalšího pojmenovaného smluvního vztahu (str. 5).
- Kritérium dlouhodobosti by autor řešil analogicky s úpravou zákona o účetnictví (závazky dlouhodobé). Opravdu je namístě vycházet z této úpravy? Nebylo by možné poukázat na jiné relevantní skutečnosti (str. 6)?
- Která strana může namítat relativní neplatnost smlouvy neuzavřené v písemné formě (str. 11)?
- Rozdíly mezi úpravou výhradního a nevýhradního zastoupení nebyly vypočteny všechny.
- Jaké požadavky klade na obchodního zástupce povinnost jednat s odbornou péčí – zejména ve vztahu k nabízenému zboží a ke kontraktaci se získanými klienty (str. 33)?

6. Doporučení / nedoporučení práce k obhajobě a navržený klasifikační stupeň:

Práce vykazuje výše uvedené vady formální, systematické i obsahové. Ačkoliv autor předkládá mnohá zajímavá tvrzení, je třeba uzavřít, že text dosud nepředstavuje takové finální dílo, které by bylo dokladem toho, že si autor osvojil schopnost odborné práce při vyhledávání pramenů a nakládání s nimi ani při vytváření (i strukturování) vlastního textu. Protože zatím není způsobilá k obhajobě, nelze než navrhnout její vrácení k přepracování.

V Praze dne 24. 9. 2015

JUDr. Daniel Patěk, Ph. D.
vedoucí diplomové práce